

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/112/2017
Identifikačné číslo spisu:	1109201594
Dátum vydania rozhodnutia:	31.07.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:1109201594.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu C. S., bývajúceho v M., zastúpeného JUDr. Petrom Vačekom, advokátom, so sídlom v Bratislave, Vázovova č. 9/A, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie č. 13, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 21 C 31/2009, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 26. januára 2017 sp. zn. 9 Co 527/2014, takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 26. januára 2017 sp. zn. 9 Co 527/2014 a vec mu vracia ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Bratislava I (ďalej aj „súd prvej inštancie“) dňa 16. januára 2009 domáhal, aby žalovanej bola uložená povinnosť zaplatiť mu náhradu škody vo výške 5 156,54 € a tiež náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 165 969,59 €. Žaloba bola podaná podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len „zákon č. 58/1969 Zb.“) a zároveň aj podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“). Zo žaloby vyplývalo, že uznesením vyšetrovateľa Krajského úradu justičnej a kriminálnej polície PZ v Nitre z 1. júla 2003 č. p. ČVS: KÚJP-17/OVVK-2003-SY bolo proti žalobcovi vznesené obvinenie pre trestný čin prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160a ods. 1, ods. 2 zákona č. 300/2005 Z.z. Trestný zákon (ďalej len „Trestný zákon“), v dôsledku čoho bol následne uznesením Okresného súdu Nitra z 12. júla 2003 sp. zn. 1 Tpr 72/2003 vzatý do väzby odo dňa 10. júla 2003 do 25. septembra 2003 (spolu 76 dní), kedy bol rozhodnutím Krajského súdu v Nitre z 25. septembra 2003 sp. zn. 7 Tpo 39/2003 prepustený na slobodu. Uznesením Úradu špeciálnej prokuratúry, Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky z 18. januára 2008 sp. zn. VII Gv 117/04-114 bolo voči žalobcovi zastavené trestné stíhanie s odôvodnením, že skutok nespáchal. Svoje nároky uplatňoval podľa oboch uvedených zákonov vzhľadom na dobu trvania protiprávneho stavu, ktorý skončil až vydaním uznesenia o zastavení trestného stíhania dňa 18. januára 2008, teda za účinnosti zákona č. 514/2003 Z.z. Náhradu škody v súvislosti so stratou na zárobku si žalobca nárokoval z toho dôvodu, že počas trestného stíhania a výkonu väzby bol prepustený zo služobného pomeru príslušníka

Policijného zboru a nárok na náhradu nemajetkovej ujmy pre skutočnosť, že voči nemu vedené trestné stíhanie výrazne zasiahlo do jeho súkromného, profesionálneho, spoločenského a rodinného života.

2. Súd prvej inštancie v poradí druhým rozsudkom z 29. mája 2014 č. k. 21 C 31/2009 -256 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu škody vo výške 5 156,54 € a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 12 568 € a k rukám právneho zástupcu žalobcu náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 4 242,77 €, všetko spolu do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku; žalobu vo zvyšnej časti zamietol. Priznaná náhrada škody vo výške 5 156,54 € pozostávala zo sumy 910,91 € uplatňovaná titulom náhrady nákladov obhajoby žalobcu v trestnom konaní. Zvyšná časť náhrady škody vo výške 4 245,63 € bola žalobcom uplatňovaná titulom náhrady straty na zárobku za obdobie od 1. augusta 2003 do 28. februára 2004, za čas po vzatí žalobcu do väzby až do času, kedy žalobca začal podnikáť. Žalovaná v konaní pred súdom prvej inštancie uznala nárok titulom náhrady mzdy vo výške 280,70 € za obdobie od 1. augusta 2003 do 14. augusta 2003, kedy bol žalobca prepustený zo služobného pomeru. Nárok vo zvyšnej časti neuznala z dôvodu, že náhrada mzdy po prepustení žalobcu zo služobného pomeru nie je v príčinnej súvislosti s trestným stíhaním, ale v príčinnej súvislosti s personálnym rozkazom. Súd prvej inštancie zastal názor, že vydanie personálneho rozkazu, ktorým bol žalobca prepustený zo služobného pomeru bolo v priamej príčinnej súvislosti s rozhodnutím o vznesení obvinenia, t. j. s nezákonným rozhodnutím, nakoľko trestné stíhanie bolo následne zastavené. Žalobca preukázal, že po prepustení z väzby sa nemohol zapojiť do pracovného procesu a to práve z dôvodu, že proti nemu bolo vedené trestné stíhanie, preto žalobcovi priznal náhradu škody vo vyššie uvedenej výške. Nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy posúdil súd prvej inštancie podľa zákona č. 58/1969 Zb. v spojitosti s článkom 5 ods. 1, 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (ďalej len „Dohovor“). Dospel k záveru, že výkon väzby žalobcu znamenal závažný zásah do jeho osobnej slobody s negatívnym dopadom na jeho osobný a profesionálny život, česť a dobrú povesť. Výšku náhrady nemajetkovej ujmy žalobcu ustálil voľnou úvahou s prihliadnutím na § 17 ods. 3 a 4 zákona č. 514/2003 Z.z., berúc do úvahy osobné pomery žalobcu v dobe pred jeho trestným stíhaním, počas trestného stíhania a po jeho zastavení. Po zohľadnení týchto okolností priznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 7 568,08 € [danej výpočtom 3 000 Sk/1 deň väzby (t. j. 76 dní x 3 000 Sk = 228 000 Sk)]. Vo vzťahu k náhrade nemajetkovej ujmy v dôsledku neprimeranej dĺžky trestného konania, ktoré prebiehalo od 1. júla 2003 do 18. januára 2008 súd prvej inštancie zastal názor, že túto dlhú dobu bol žalobca v neistote a označil ju za morálne poškodenie osobnosti žalobcu a narušenie jeho súkromného, rodinného ale i pracovného života. Žalobcovi preto prináleží náhrada nemajetkovej ujmy za neprimeranú dĺžku trestného stíhania v sume 1 000 € za každý i začatý rok trestného stíhania žalobcu, t. j. v sume 5 000 €. Vo zvyšnej časti uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy žalobu zamietol. Žalobca nárok na náhradu nemajetkovej ujmy odvodzoval aj od nesprávneho úradného postupu, spočívajúceho v prieťahoch v konaní, avšak žalobca nepreukázal, že by v dôsledku ním vytýkaných prieťahov bola v značnej miere znížená jeho dôstojnosť alebo vážnosť v spoločnosti v príčinnej súvislosti s prieťahmi. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 142 ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“).

3. Na odvolanie žalobcu aj žalovanej Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 26. januára 2017 č. k. 9 Co 527/2014-334 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých vyhovujúcich častiach týkajúcich sa náhrady škody vo výške 4 245,63 €, náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 7 568 € a v napadnutej zamietajúcej časti ako vecne správny potvrdil a vo zvyšnej časti týkajúcej sa priznanej náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 5 000 € zmenil tak, že žalobu v tejto časti ako nedôvodnú zamietol. Uviedol, že súd prvej inštancie aj napriek vyššie uvedeným záverom o nepreukázaní nepriaznivých následkov v súvislosti s nesprávnym úradným postupom (prieťahmi v trestnom konaní) priznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v dôsledku neprimeranej dĺžky trestného konania vo výške 5 000 € (1 000 € za každý i začatý rok trestného stíhania žalobcu), čo samo osebe obsahovalo vzájomnú rozporupnosť. Pokiaľ v konaní nebolo ničím preukázané, že by sa orgány činné v trestnom konaní dopustili prieťahov, v dôsledku čoho súd prvej inštancie nepriznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy, nebolo možné na totožnom skutkovom podklade spočívajúcom v tvrdení o neprimeranej dĺžke trestného konania priznať náhradu nemajetkovej ujmy, ako to nesprávne právne posúdil súd prvej inštancie. Mal za to, že ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z. neumožňovali v každom prípade za neprimeranú dĺžku trestného konania automaticky (mechanicky) priznať náhradu nemajetkovej ujmy, keď je potrebné

dôkladne skúmať existenciu príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom spočívajúcim v prieťahoch konania a vznikom nemajetkovej ujmy. Príčinná súvislosť podľa odvolacieho súdu v konaní preukázaná nebola a preto je rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti, ktorou priznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v dôsledku neprimeranej dĺžky trestného konania vo výške 5 000 € vecne nesprávne. Ohľadne náhrady straty na zárobku za obdobie od 1.8.2003 do 28.2.2004 uviedol, že bez trestného stíhania by žalobca nebol prepustený dňom 15.8.2003 zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru. Personálny rozkaz, ktorým bol žalobca prepustený zo služobného pomeru, je tiež príčinou vzniku škody, avšak príčinou v postupnom slede javov vyvolanou rozhodnutím o vznesení obvinenia, v dôsledku čoho sa vydanie personálneho rozkazu, ktorým bol žalobca prepustený zo služobného pomeru stalo samo následkom, preto je príčinou hlavnou, bezprostrednou, ktorá predchádza následku a vyvoláva ho. Pokiaľ ide o výšku nemajetkovej ujmy v dôsledku výkonu väzby za čas od 12.7.2003 do 25.9.2003, t. j. v trvaní 76 dní, sumu 7 568,08 € považoval v súlade s požiadavkou spravodlivosti.

4. Proti potvrdzujúcemu výroku rozsudku odvolacieho súdu, týkajúceho sa nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 7 568 € podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z § 420 písm. f/ CSP tvrdiac, že súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie podala tiež podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP a to v časti, týkajúcej sa priznanej náhrady majetkovej škody žalobcu vo výške 4 245,63 €, pretože napadnuté rozhodnutie záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. K procesnej vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP došlo tým, že napadnutý rozsudok je podľa názoru dovolateľky odôvodnený nedostatočne, nezrozumiteľne a nepresvedčivo. Žalovaná mala za to, že náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 7 568,08 € je neprimerane vysoká. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí nevysvetlil, na základe čoho sa odklonil od judikatúry najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 37/2012, na ktorú poukazovala už v základnom konaní. K odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP) došlo podľa tvrdenia dovolateľky aj v súvislosti s riešením právnej otázky a to, že strata na zárobku žalobcu je jednoznačne v priamej príčinnej súvislosti s personálnym rozkazom ministra vnútra SR bez ohľadu na trestné stíhanie žalobcu a nie v priamej príčinnej súvislosti s konaním Ministerstva spravodlivosti SR ako žalovanej. K prepusteniu žalobcu zo služobného pomeru došlo dňom 15. augusta 2003 doručením personálneho rozkazu ministra vnútra SR žalobcovi, a teda príčinu straty na zárobku je preto od tohto momentu možné vzhliadať výlučne v tomto rozkaze. Uvedený názor žalovanej vyplýva aj z rozhodnutí najvyššieho súdu z 26. mája 2009 sp. zn. 1 Sžo 113/2008, z 23. marca 2001 sp. zn. 1 Sžo 385/2009, z 23. marca 2001 sp. zn. 4 Sžo 10/2011, z 20. júla 2016 sp. zn. 8 MCdo 9/2015. Zhodný názor je vyjadrený aj v rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 296/2014, z ktorého jasne vyplýva nesplnenie podmienky príčinnej súvislosti medzi uznesením o vznesení obvinenia a stratou na zárobku. Ústavný súd Slovenskej republiky v uvedenom rozhodnutí uviedol, že v prípade prepustenia príslušníka Policajného zboru zo služobného pomeru ide o personálne opatrenie za porušenie pracovnej prisahy a služobnej povinnosti, ktoré nemožno stotožňovať s trestnoprávnou zodpovednosťou. Strata príjmu tak bola dôsledkom prepustenia žalobcu z o služobného pomeru, nie dôsledkom uznesenia o vznesení obvinenia. Poukázala aj na rozhodnutie najvyššieho súdu zo dňa 31. januára 2012 sp. zn. 6 MCdo 11/2010, v zmysle ktorého je nutné zisťovať príčinnú súvislosť medzi konkrétnou ujmovou poškodeného a konkrétnym konaním škodcu, čo odvolací súd nevykonával. Z uvedených dôvodov preto dovolateľka zastávala názor, že jej dovolanie je prípustné a tiež dôvodné, lebo napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Žiadala rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Zároveň žiadala odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia.

5. Žalobca sa k dovolaniu nevyjadril.

6. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie ako strana sporu podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) dovolateľka, na ktorú sa vzťahuje § 429 ods. 2 písm. b/ CSP) a v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je nielen prípustné, ale aj dôvodné.

7. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Dovolateľka vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z § 420 písm. f/ CSP. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu zmätočnosti uvedenú v tomto ustanovení, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

9. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľka namietala, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie dostatočne.

10. Dovolateľka rozsudok odvolacieho súdu v časti týkajúcej sa priznaného nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 7 568,08 € označila ako nedostatočne, nezrozumiteľne a nepresvedčivo odôvodnený. V súvislosti s touto námietkou odvolací súd odkazuje na stanovisko najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktoré je aktuálne a pre súdnu prax použiteľné aj po 1. júli 2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“.

11. Dovolací súd pripomína, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 393 CSP (predtým § 157 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p.), je nepreskúmateľné.

12. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné atribúty spravodlivého súdneho procesu, ktorá skutočnosť jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Z judikatúry tohto súdu vyplýva, že na taký argument strany sporu, ktorý je pre rozhodnutie podstatný a rozhodujúci, sa vždy vyžaduje špecifická odpoveď (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

13. Podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04) „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany; t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu“.

14. Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k záveru, že konanie je postihnuté vadou zmätočnosti spočívajúcou v nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu takej intenzity, ktorá odôvodňuje aplikáciu (ako výnimky) druhej vety stanoviska R 2/2016 a zakladá tak prípustnosť i dôvodnosť podaného dovolania v prejednávanej veci. Tento nedostatok spočíva predovšetkým v tom, že odvolací súd nevysvetlil, na základe čoho sa odklonil od judikatúry najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 37/2012, na ktorú poukazovala žalovaná už v základnom konaní, čo mohlo mať eventuálne zásadný význam pre rozhodnutie vo veci. Žalovaná mala za to, že náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 7 568,08 € je neprimerane vysoká. V uvedenom namietanom rozhodnutí dovolací súd odkazuje na rozhodnutie EŠLP vo veci Winkler proti Slovenskej republike, v ktorom bol sťažovateľ odškodnený nižšou sumou (8 000 €) z a neporovnateľne dlhší výkon väzby (6 mesiacov väzby) a z a závažnejšie porušenie práva sťažovateľa (neexistencia rozhodnutia o predĺžení lehoty väzby). Odôvodnenia rozsudkov súdov nižších inšancií neobsahujú vysvetlenie toho, aké skutočnosti a okolnosti väzby žalobcu považovali z a tak závažné, že priznali tak značnú náhradu nemajetkovej ujmy za deň väzby. Odvolací súd bez vysvetlenia opomenul pre stranu sporu priaznivú judikatúru, čo aj podľa názoru dovolacieho súdu oslabuje presvedčivosť rozsudku.

15. Z uvedeného je zrejmé, že odvolací súd v rámci argumentácie uvedenej v odôvodnení rozhodnutia nedal odpoveď na námietku žalovanej týkajúcu sa namietanej judikatúry najvyššieho súdu. Odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia vyhol odpovedi na túto argumentáciu žalovanej napriek tomu, že išlo o podstatnú otázku, ktorú dovolateľka uviedla už v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie.

16. Na základe vyššie uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu je v časti týkajúcej sa priznaného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 7 568,08 € za nepreskúmateľné a arbitrárne, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP. Dovolateľke bolo znemožnené realizovať jej patriace procesné oprávnenia postupom odvolacieho súdu, na ktorý možno primerane aplikovať závery vyjadrené v Stanovisku publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, v jeho druhej vete.

17. Dovolateľka ďalej zastáva názor, že dovolanie je prípustné tiež podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

18. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (nie skutkovú), a to hmotnoprávnu alebo procesnoprávnu, na vyriešení ktorej spočívalo napadnuté rozhodnutie. Právna otázka musí byť označená v dovolaní spôsobom jasným, určitým a zrozumiteľným. Dovolateľ musí uviesť, v čom spočíva nesprávnosť jej riešenia a ako mala byť správne riešená. Sama polemika dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 CSP.

19. Podľa § 432 ods. 1 CSP možno dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. V zmysle § 432 ods. 2 CSP sa dovolací dôvod vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

20. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak

zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

21. Dovolateľka tvrdí, že jej dovolanie je prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

22. Za ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu treba považovať predovšetkým rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, vydávanej Najvyšším súdom Slovenskej republiky od 1.1.1993 s pôvodným názvom Zbierka rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky (pokiaľ neboli v neskoršom období judikátorne prekonané), ako i rozhodnutia najvyššieho súdu, v ktorých bol opakovane potvrdený určitý právny názor, alebo výnimočne aj jednotlivé rozhodnutie, pokiaľ neskôr vydané rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v tomto rozhodnutí nespochybnili, prípadne ich akceptovali a vecne na ne nadviazali. Vzhľadom na účel právnej úpravy dovolania, ktorým je v prípade dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci predovšetkým riešenie doteraz neriešených otázok zásadného právneho významu, treba do ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu zahrnúť aj rozhodnutia publikované v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávanej Najvyšším súdom ČSFR, Najvyšším súdom ČR a Najvyšším súdom SR v dobe do 31.12.1992, ako aj rozhodnutia uverejnené v Zborníkoch stanovísk, správ o rozhodovaní súdov a súdnych rozhodnutí Najvyšších súdov ČSSR, ČSR a SSR vydaných SEVT Praha v rokoch 1974 (č. I, 1965 - 1967), 1980 (č. II, 1964 - 1969) a 1986 (č. IV, 1970 - 1983), pokiaľ sú stále použiteľné (najmä z hľadiska ich súladu s hodnotami demokratického právneho štátu) a neboli prekonané neskoršou judikatúrou. Napokon vzhľadom na čl. 2 ods. 2 CSP je potrebné za ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu považovať aj rozhodovaciu prax ďalších najvyšších súdnych autorít, a to Ústavného súdu Slovenskej republiky, Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie.

23. Dovolateľka v dovolaní zákonom zodpovedajúcim spôsobom vymedzila právnu otázku významnú z hľadiska prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Označila tiež rozhodnutia najvyššieho a ústavného súdu vyjadrujúce právny názor, od ktorých sa odvolací súd podľa jej tvrdenia odklonil a zároveň uviedla, ako mala byť táto otázka riešená správne. Podané dovolanie teda dostatočne vysvetľuje, z čoho dovolateľka vyvodzuje jeho prípustnosť (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP).

24. Dovolateľka, vyvodzujúc prípustnosť dovolania z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP v časti týkajúcej sa priznanej náhrady majetkovej škody žalobcu vo výške 4 245,63 € zastáva názor, že odvolací súd sa pri riešení právnej otázky a to, že strata na zárobku žalobcu je jednoznačne v priamej príčinnej súvislosti s personálnym rozkazom ministra vnútra SR bez ohľadu na trestné stíhanie žalobcu a nie v priamej príčinnej súvislosti Ministerstva spravodlivosti SR ako žalovanej, odklonil od správnych záverov, ku ktorým dospela ustálená rozhodovacia prax odvolacieho súdu prezentovaná rozhodnutiami sp. zn. 1 Sžo 113/2008, sp. zn. 1 Sžo 385/2009, sp. zn. 4 Sžo10/2011, sp. zn. 8 MCdo 9/2015 ako aj rozhodnutím ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 296/2014.

25. Právne názory vyjadrené najvyšším súdom v rozhodnutiach sp. zn. 1 Sžo 113/2008, sp. zn. 1 Sžo 385/2009, sp. zn. 4 Sžo 10/2011 a sp. zn. 8 MCdo 9/2015 dospeli k záveru, že trestné konanie pred orgánmi činnými v trestnom konaní a konanie o prepustení žalobcu zo služobného pomeru sú dve odlišné konania, zverené zákonmi odlišným orgánom, upravené odlišnými právnymi predpismi. Otázka trestnoprávnej zodpovednosti nie je zhodná so skutočnosťami, ktoré tvoria podklad pre prijaté personálne opatrenie - prepustenie zo služobného pomeru. Správne orgány vo veciach služobného pomeru policajtov majú zákonom danú kompetenciu konať samostatne, nezávisle od výsledkov iného, napr. trestného konania. Ani samotný záver orgánov činných v trestnom konaní o vine, resp. nevine žalobcu zo spáchania trestného činu nemôže mať žiaden vplyv na závery orgánov v personálnom konaní. Prípadný oslobodzujúci rozsudok taktiež neznamená, že žalobca sa nedopustil porušenia služobnej prisahy alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom, pretože takéto porušenie služobnej prisahy alebo služobnej povinnosti nemusí dosahovať intenzitu trestného činu. Ústavný súd

Slovenskej republiky v uvedenom rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 296/2014 uviedol, že v prípade prepustenia príslušníka Policajného zboru zo služobného pomeru ide o personálne opatrenie za porušenie pracovnej prisahy a služobnej povinnosti, ktoré nemožno stotožňovať s trestnoprávnou zodpovednosťou.

26. V zmysle vyššie uvedených právnych záverov je zrejmé, že náhrada mzdy po prepustení žalobcu zo služobného pomeru nie je v príčinnej súvislosti s trestným stíhaním, ale v príčinnej súvislosti s personálnym rozkazom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Prepustenie príslušníka Policajného zboru zo služobného pomeru sa považuje za personálne opatrenie uložené za porušenie pracovnej prisahy a služobnej povinnosti, ktoré nemožno stotožňovať s trestnoprávnou zodpovednosťou. Žalovaná v konaní pred súdom prvej inštancie uznala nárok titulom náhrady mzdy za obdobie od 1. augusta 2003 do 14. augusta 2003, kedy bol žalobca prepustený zo služobného pomeru. Nárok vo zvyšnej časti správne neuznala z dôvodu, že náhrada mzdy po prepustení žalobcu zo služobného pomeru nie je v príčinnej súvislosti s trestným stíhaním, ale v príčinnej súvislosti s personálnym rozkazom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

27. V posudzovanom prípade sa odvolací súd pri riešení predmetnej otázky odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho a ústavného súdu vyjadrenej vo vyššie uvedených rozhodnutiach, preto najvyšší súd konštatuje, že žalovaná opodstatnene tvrdila, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

28. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP). Najvyšší súd podľa týchto ustanovení zrušil potvrdzujúci výrok rozsudku odvolacieho súd vo vyhovujúcich častiach týkajúcich sa náhrady škody vo výške 4 245,63 € a náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 7 568 €; zároveň zrušil jeho výrok o náhrade trov odvolacieho konania a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

29. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 454 ods. 3 CSP).

30. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.